

Guide til lokal landsbystrategi

stevns kommune

Indledning

Denne mini-guide og den tilhørende skabelon er et tilbud til landsbyer i Stevns Kommune, som gerne vil lave en strategi for udvikling af lokalområdet – for at gøre landsbyen til et endnu bedre sted at bo.

Guiden giver gode råd til at gennemføre processen med at formulere den lokale strategi med opbakning fra landsbyens beboere. I skal selv beslutte, hvordan I synes det er bedst at gribe an, men kommunen kan godt give en hjælpende hånd med.

Skabelonen er et forslag til en form, som I kan tage udgangspunkt i og selv fylde ud med tekst og billeder. Teksten i skabelonen er forslag til indhold. I kan slette og tilføje afsnit, som I ønsker.

Landsbystrategi og lokal strategi

En strategi handler om at sætte en retning for at opnå nogle mål. I denne forbindelse handler det om, at udvælge nogle områder, hvor I som borgere selv kan tage initiativ til at skabe en positiv udvikling i landsbyen. Strategien skal ikke handle om alt i landsbyen, men fokusere på nogle målsætninger og realistiske tiltag, som er til glæde for mange i byen, og som der er bred opbakning til at arbejde hen imod.

Kommunens landsbystrategi anbefaler, at landsbyerne formulerer en lokal strategi eller plan for at tilgodese lokale forhold og bakke op om borgerdrevne initiativer. Det er baggrunden for denne guide og skabelon. Landsbystrategien rummer også inspiration til, hvad I kan vælge at fokusere på i landsbyen.

En lokal strategi har også det formål, at den giver kommunen en pejling på, hvad borgerne finder vigtigt for udviklingen af deres lokalområde, og den kan fungere som et dialogværktøj mellem kommune og landsby i det fælles arbejde med at udvikle landsbyerne.

Fordele ved at lave en lokal strategi for en landsby

- **Mulighed for at sætte fælles mål og igangsætte konkrete tiltag for landsbyen**
- **Fokus på de særlige lokale kvaliteter, særpræg og udfordringer**
- **Samle de lokale kræfter, tale med fælles stemme og arbejde i samme retning**
- **Styrke ejerskabet til at sætte præg på udviklingen med borgerdrevne aktiviteter**
- **Stå stærkere når landsbyen søger støtte fra puljer og fonde**

Hvem gør hvad?

Start en initiativgruppe

Der bør være en *initiativgruppe* af borgere som sætter processen i gang og er tovholdere på den. Der kan være en *styregruppe* som er oplagt at forankre i bylauget, borgerforeningen og andre foreninger. Den lokale kirke/menighedsråd kan fx også være en god ressource at involvere.

.. og måske nogle arbejdsgrupper

Der kan også nedsættes *arbejdsgrupper* som tager sig af særlige emner – og som måske har lyst til at gennemføre et tiltag efterfølgende. I kan tage udgangspunkt i de kræfter og samarbejder, som plejer at fungere godt. Men husk også at invitere nye ind, så processen også bliver en mulighed for at få flere mobiliseret i den fælles indsats for landsbyen.

Kommunen kan hjælpe

Kommunen kan understøtte processen, fx ved at give sparring, deltage i møder, sende breve digitalt til alle borgerne, udsende spørgeskemaundersøgelse, undersøge særlige forhold, arrangere byvandring med særlige kompetencer. Kommunen kan efterfølgende også samarbejde med landsbyen om at opnå de mål, som strategien rummer.

Invitér alle

Det er vigtigt at invitere hele byen/lokalområdet til at være med, også selv om det ikke er alle der plejer at komme. Hvis der ikke er opbakning, giver det ikke mening at lave en strategi for hele landsbyen. Omvendt gør ikke noget, at en gruppe af borgere begynder en proces, hvor flere kan koble sig på efterhånden. Overvej også at invitere borgerne i oplandet med. Husk at informere om strategien undervejs i processen.

Sådan kan processen se ud i skitseform

Læg en plan

Der findes ikke nogen fast formel eller tidsplan for processen, fordi lokalsamfund er forskellige. Men det kan være en god ide at snakke om hele processen eller skitsere en plan, før I kaster jer ud i det. Blandt andet ud fra jeres kendskab til, hvad der plejer at fungere godt, eller om der skal noget ekstra til. Det er fint at holde nogle møder i mindre grupper, før der indkaldes til et større borgermøde.

Forberede

- Møde i initiativgruppe og styregruppe
- Aftale proces
- Forventningsafstemme
Hvad vil vi med strategien?

1

Kortlægge Involvere Kommunikere

- Borgermøde om udfordringer og muligheder
- Kommunikere til hele landsbyen
- Spørgeskemaundersøgelse ell. lign
- Byvandring

2

Formulere strategi

- Samle bidrag fra borgermødet
- Formulere vision og målsætninger
- Beskrive konkrete tiltag på kort og lang sigt
- Finde supplerende oplysninger
- Sammenskrive

3

Præsentere Beslutte

- Præsentere forslag til en strategi på borgermøde
- Sikre bred opbakning
- Beslutte strategien
- Lave aftaler om at realisere strategien

4

Kom godt fra start

Borgermøde/stormøde

På borgermøde eller et stormøde kan I introducere til hele strategi-arbejdet, kortlægge udfordringer og muligheder og beskrive landsbyens særlige identitet. Det er også her, I kan samle idéer, prioritere målsætninger og måske arbejde med en vision. På møderne kan flere melde sig ind i initiativgruppen/styregruppen eller nedsætte arbejdsgrupper.

Efter mødet er det vigtigt at kommunikere til hele landsbyen, så alle kender til processen, og dem der ikke deltager i borgermøderne også ved besked og kan bidrage på anden vis.

Spørgeskemaundersøgelse

Spørgeskemaundersøgelse er et muligt redskab man kan benytte for at sikre, at alle får mulighed for at bidrage og fx kommentere på og prioritere blandt indsatsområder og ideer fra borgermødet. Der kan også være andre måder, som fungerer i jeres landsby.

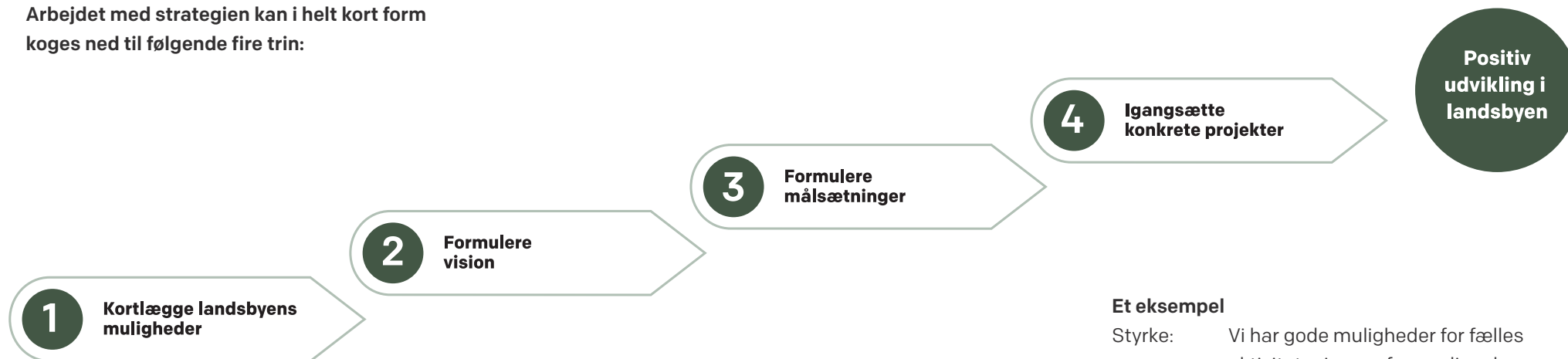
Byvandring

Byvandring kan være en meget konkret måde at mødes, snakke om byen og få ideer på. Det kan være i mindre grupper på forskellige tidspunkter i processen, men det kan også være som et fælles arrangement for alle i byen der har lyst.

Metoder og principper

Arbejdet med strategien kan i helt kort form koges ned til følgende fire trin:

Se mulighederne

Det kan være en god ide at beslutte nogle konstruktive regler eller principper for arbejdet, hvor man fokuserer på muligheder og tager afsæt i det der allerede fungerer og giver energi.

Fire dogmeregler kunne være følgende:

- Fokusér på det der allerede går godt, og det vi er glade for
- Find ind til det der giver god energi
- Påskøn egen og andres indsats
- Vær nysgerrig over for andres idéer og ønsker

Kortlæg landsbyen først

Det kan være en fordel at gennemgå landsbyens udfordringer og muligheder, før I begynder at snakke om visioner, idéer og mulige tiltag. Så får I overblik og kan lettere formulere en fælles vision og/eller målsætninger ud fra det der allerede fungerer godt.

I kan med fordel kortlægge landsbyen ved at gennemgå landsbyens interne Styrker og Svagheder og de eksterne Muligheder og Trusler.

Et eksempel

Styrke: Vi har gode muligheder for fælles aktiviteter i vores forsamlingshus.
Svaghed: Forsamlingshuset trænger til renovering.
Muligheder: Der kan søges ekstern støtte til at renovere huset.
Udfordring: Mange fonde lægger mere vægt på at støtte aktiviteter og fællesskaber

En af flere mulige konklusioner:

Vi kan godt søge støtte til at istandsætte forsamlingshuset, men vi må tage afsæt i, hvor vigtigt et samlingssted huset er for aktiviteter og fællesskaber i landsbyen.

Det er vigtigt at fokusere på den positive fortælling om landsbyen, så der er noget at bygge videre på. I stedet for at fortælle hinanden en "forfaldshistorie", der bekræfter at der ikke er noget der kan lade sig gøre.

Links og redskaber

Tjek kommuneplanen

Kommuneplanen rummer korte beskrivelser af de fleste landsbyer og giver overblik over kommuneplanrammer og lokalplaner, som angiver muligheder for anvendelse af forskellige geografiske områder.

Find informationer på kort

Man kan lave forskellige kort over lokalområdet og få overblik over diverse information, fx hvor der ligger bevaringsværdige huse og kridtstenshuse.

FBB, statslig database over fredede og bevaringsværdige bygninger.

Her kan man finde de oplysninger, som er registreret om de fredede og bevaringsværdige bygninger i landsbyen

Landsbystrategien

Kommunens overordnede strategi for landsbyernes udvikling kan være inspiration for den lokale strategi.

Find links og inspiration på www.stevns.dk/landsbyer

Udgivet af Stevns Kommune
Teknik & Miljø
Maj 2024

Redaktion
Jakob Hansen
Landsbykoordinator

Kontakt
landsbykoordinator@stevns.dk
Telefon +45 5657 5757
stevns.dk/landsbyer

